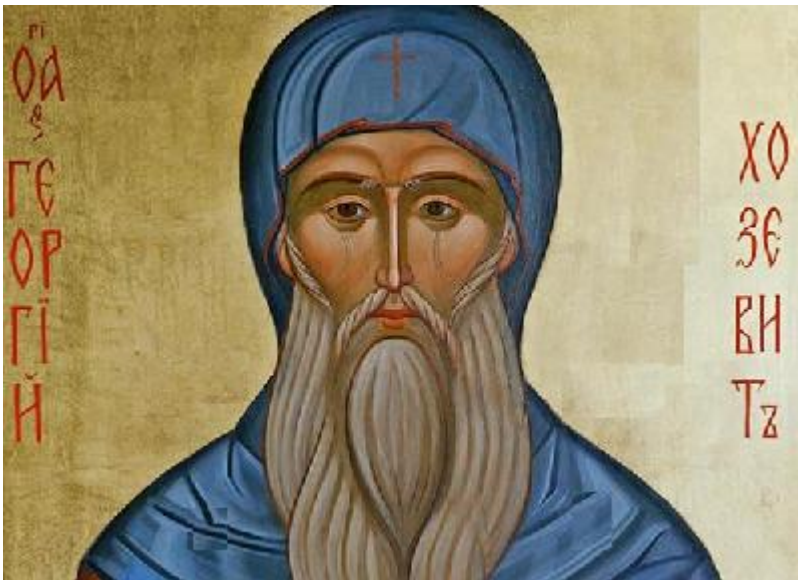

Вяра

21.01 по еретическия, †08 януари по църковния календар - Св. мъченици Иулиан и Василиса и на пострадалите с тях. Св. преподобна Домника. Св. преподобни Георги Хозевит. Св. свещеномъченик Картерий. Св. Илия Пустинник

В памет на преподобния Георги Хозевит († 625 г.)

Преподобният Георги Хозевит се родил на остров Кипър в благочестиво семейство. По-големият му брат Ираклид, още докато били живи родителите му, отишъл в светия град Иерусалим. След като се поклонил тук

на местата, осветени от стъпките и кръвта на Господа Иисуса, той отишъл в долината на Иордан, и се установил в Коломановата лавра, където приел монашество. Свети Георги останал единственото дете на родителите си, които го възпитавали в благочестие и страх Божий.

След смъртта на родителите сиракът и бащиното имущество останали под попечителството на негов роднина, който толкова го обикнал, че искал да му даде за жена единствената си дъщеря. Но светецът не понасял теготата на мирската суета и не желал да съжителствува с жена. Скрил се при друг свой

роднина, който бил игумен на манастир. Напуснатият роднина научил за местонахождението му и понеже искал кроткия младеж за свой духовен син, отишъл при игумена и настоявал да му върне момчето. Щом разбрал, Георги тайно напуснал манастира, качил се на един кораб и се отправил за светия град Иерусалим. Поклонил се на светите места, спуснал се в долината на Йордан и намерил брат си в Коломановата лавра. Понеже бил млад и още нямал брада, по заповедите на светите отци, брат му не пожелал да го остави в лаврата, а го отвел в обителта на Пресветата Владичица, наречена Хузива, и го предал на игумена ѝ. Тук свети Георги получил пострижение и тръгнал по пътя на подвижничеството. Трудел се за слава Божия и за спасението на душата си, но най-много се упражнявал в смирение и послушание. Бог прославил Своя угодник и го отличил с дара на чудотворството. Братята се чудели много, като виждали такова съвършенство и такова дръзновение към Бога у младо момче, при това новоначално. Светецът, който се опасявал от изкушенията на суетната слава, тайно напуснал обителта и отишъл при брат си в лаврата.

Установил се да живее с него в тъй наречената Стара църква, където прекарвали времето в молитва, богомислие и постнически трудове. Готвели топла храна само ако някой ги посещавал.

Веднъж авва Ираклид казал на брат си:

- Вземи брадвата и да отидем за дърва!

Георги взел брадвата и брат му заповядал да отсече палмата, която растяла до тяхната килия и вече не раждала. Той се поклонил на брат си и започнал да го моли:

- Недей, отче, нека не я отсичаме, може би ще ни бъде полезна.

Но той му казал заплашително:

- Отсечи я, вече няколко години не ражда, защо да заема място?

Тогава Георги му се поклонил смирено и рекъл:

- Обещавам ти, че скоро ще даде плод.

След тези думи Ираклид отстъпил и оттогава палмата започнала да дава изобилен и прекрасен плод.

По онова време в Иерихон живеел един земеделец, когото братята подвижници обичали. Неговият единствен малолетен син починал. Той го сложил в една кошница, покрил го с първите плодове, които бил откъснал и побързал да го отнесе в лаврата. Влязъл в килията на Ираклид и Георги, поставил кошницата пред по-големия брат с молба да благослови плодовете на неговия труд и веднага излязъл. Ираклид извадил плодовете от кошницата и намерил мъртвото дете. Тогава казал на брат си:

- Извикай този човек, защото иска да изкуси нас, грешните.

Но Георги му възразил:

- Не се тревожи и не се гневи, отче, а да призовем с вяра благоутробния и милостив Бог и ако Той чуе нас, грешните, и възкреси младенеца, баща му ще си го вземе жив като награда за вярата си. Ако ли пък Бог не поиска да го направи, ще кажем на бащата, че ние, грешните, не сме достигнали такова дръзновение към Бога, за да му помогнем в бедата му.

Старецът послушал брат си и двамата започнали да се молят със сълзи и сърдечно съкрушение. И всемилостивият Господ, Който изпълнява волята на ония, които Му се боят, ги чул и възкресил младенеца. Тогава те повикали бащата и му върнали детето живо, като му заповядали да не разказва на никого за

чудото.

Тъй светите Ираклид и Георги живели мирно и богоугодно, скромно и смирено, и никой не ги чул да спорят, нито да проявяват каквото и да било презрение един към друг или към ближния си.

Минало известно време и на седемдесетгодишна възраст Ираклид починал. Авва Георги, като останал сам в килията, плакал и скърбял за кончината на брат си и в същото време доблестно подражавал на живота и трудовете му. Кой може да разкаже за подвизите му в пустинята, за непрестанната молитва и за богомислието му? Кой може да опише въздържанието и поста му? За подвижническия си живот старецът бил удостоен с дяконски чин и често прислужвал на светите отци по време на богослужение. Междувременно в лаврата починал игуменът. Настъпило разцепление и несъгласие по повод на новоизбрания настоятел. Тогава свети Георги, който не можел да понася смут, със скръб напуснал Коломановата обител и се заселил отново в Хозевитския манастир, в отделна килия, която му дал игуменът.

Като започнал да се подвизава на мястото на някогашния си отшелнически живот, преподобният Георги не получавал нито вино, ни елей, нито хляб или одежди, а обикалял купчините с боклуци, събирал парцали и от тях си правел дрехи. От парцали било и леглото му. Помолил монасите от обителта да му събират през седмицата остатъците от трапезата на отците и пришълците, било то плодове или зеленчуци, или даже кости. Всичко това счуквал в каменен хаван, правил го на топчета и ги сушил на слънце. Ядял с вода топчетата през два-три дена. Освен това старецът молил братята да не пекат без него хляб, защото вярвал, че който се занимава с това по тези свети места ще има голяма награда на небето, тъй като в Палестина съществувал обичай излишният хляб да се дава на

странниците, които идвали да се поклонят на тамошните велики светини. В пекарната преподобният предпочитал да пали пещта. Работа, особено тягостна по ония места през лятото, когато от тежкия зной се топели даже свещите на свещниците. Но преподобният Георги, независимо от горещината, работел непрестанно в пекарната, по два и по три пъти палел печката и печал хляб. Братята трудно понасяли работата тук и непрекъснато се редували. Ето защо се чудели на неуморимостта на Георги и го наричали железен.

Тъй се подвизавал този земен ангел и небесен човек, който с подвизите си назидавал другите.

Когато персите нахлули в светата земя, той напуснал за известно време лаврата и се скрил в Коломан. След като опасността преминала, старецът се върнал отново в Хузива. Тук продължил подвижническите си трудове. Поучавал всички, които идвали да чуят неговото богомъдро слово. Поучавал, наставлял в Божието Слово и в благочестието. Като угодил на Бога с благочестивия си живот, преподобният Георги напуснал света в дълбока старост и отишъл в небесните обители. За блажената му кончина разказва неговият ученик, преподобният Антоний: “След много трудове светият наш отец Георги се разболя от болест, от която си и отиде. Вечерта, когато почина, по Божий промисъл, имаше много посетители и бях много зает с послушанието си. Някои от братята, които седяха при стареца, мене не мене, идваха и ми казваха:

- Старецът пита за теб, казва: “Къде е Антоний? Повикайте го, защото вече умирам.”

Аз се чудех какво да правя в желанието и да изпълня послушанието си, и да отида при стареца. Като разбрал духом за това, старецът изпрати да ми кажат:

- Не скърби и не се смущавай, чедо, а изпълни послушанието

си, аз ще почакам, докато дойдеш.

Едни от посетителите ставаха от трапезата, други сядаха и стана кажи-речи среднощ, а старецът беше още жив. Изпълних послушанието си, изпратих всички и отидох при него. Като ме видя, той ме прегърна, целуна и като ме благослови, обърна се на изток и каза:

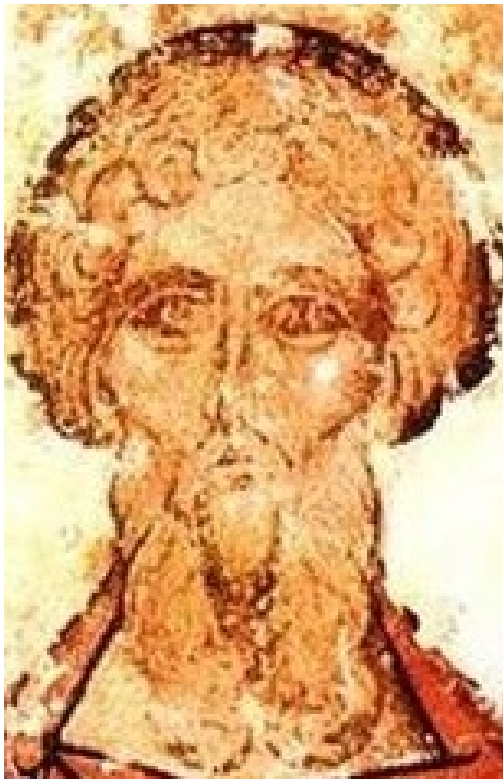
- Излез сега, душе моя, в Господа, излез.

Повтори тези думи три пъти и предаде дух на Господа. Престави се тъй, мирно и тихо, като явно предаде духа си в Божиите ръце, както е писано: “А душите на праведните са в Божия ръка, и мъка няма да ги докосне” и още: “скъпа е в очите на Господа смъртта на Неговите светии”. Като разбрах, че предаде дух, паднах на гърдите му и плаках, и ридях, защото се лиших от преподобния си отец. С псалми и пеене, и с духовни песни ние подредихме тялото му и го положихме в гробницата на преподобните отци. И сега заедно със светиите той се моли за нас и за целия свят. Амин.

Кондак, глас 4:

Явился еси светило пресветлое Георгие, озаряя божественными зарями верно зовущия ти: моли о нас Владыку Христа, являшагося во струях и просвещшаго земнородных.

**Житие и страдания на светите мъченици
Иулиан и Василиса и на пострадалите с
тях († 313 г.)**

*Свети мъченик Иулиан
Антиохийски*

Свети Иулиан се родил в египетския град Антиноя в семейството на знатни и богати родители. Младият човек обикнал чистотата на девството и пожелал да го запази до края на дните си. Той го положил за основа на всички останали добродетели и като четял прилежно и изучавал Божествените книги, живеел в страх Божий. Иулиан изучил и елинската мъдрост, и християнското учение, запознал се със светската философия, овладял добре и Божественото Писание. Когато навършил осемнадесет години, родителите му започнали да го принуждават да встъпи в брак, тъй като бил единствено дете и желаели да продължи рода им. Иулиан отказвал под всякакъв предлог. Когато родителите и близките съвсем му досадили със съветите и молбите си, принуждавайки го да се ожени, целомъдреният младеж поискал една седмица за размисъл. Той я прекарал в пост, молитва и сълзи, като денем и нощем молел Бог “по който

начин Му е угодно” да запази непорочно девството, което Му бил обещал. На седмия ден, изнемогнал от пост и молитва, легнал през нощта и заспал. И ето, насън му се явил Господ, Който го утешил и ободрил с думите:

- Изпълни без страх волята и съветите на родителите си, защото ще вземеш жена, която няма да накърни целомъдрието ти и няма да те отлъчи от Мен. Нещо повече, заради теб, и тя ще поиска да остане девица и Аз ще приема и двама ви като девственици в небесните Си обители, защото по вашия пример не един младеж и девойка ще запазят целомъдрието си и ще наследят небесното царство. Аз ще съм неразделно с теб, ще обитавам в теб и ще побеждавам всички твои телесни възжеления и плътски страсти. Девицата, с която ще те свързва в брак, ще направя такава, каквато искам. Ще направя тъй, че и тя да пожелае да следва доброто ти намерение и вие двамата ще Ме видите в приготвения за вас чертог заедно с ангелските ликове и с безброй девственици от двата пола, които природата е разделила, а вярата в Мен - съединила, и чийто подражател ще бъдеш.

Като казал това, Господ докоснал Иулиан с думите:

- Не бой се и нека сърцето ти да крепне!

Така ободрен и утешен от божественото видение, благородният момък станал от сън и рекъл:

- Благодаря Ти, Господи Боже, Който изпитваш сърцата, че си пропъдил далеч от мен сладостта и утехите на света и обещаващ да бъдеш пазител на чистотата ми и мой помощник. Твърдо вярвам, че Ти ще ми дадеш каквото “око не е виждало, ухо не е чувало и човеку на ум не е идвало”, онова, което си приготвил за ония, които Те любят. И тъй, като ме сподоби да вървя по Твоя път, моля Те, самият Ти да бъдеш за мен добрият път, както за всички, които обичат чистотата. Ти

знаеш, Господи, че от деня на раждането си до този час, в който благоволи да ме призовеш, съм обичал и желал единствено Теб. Затова затвърди дадените от мен обещания и ги приведи в действие.

Момъкът излязъл от спалнята и заявил на родителите си, че е съгласен да изпълни желанието им и да се ожени. Те се зарадвали и веднага започнали да търсят подобаваща по знатност и богатство девица. Накрая намерили такава в лицето на Василиса, която се отличавала с красота и добродетели и била едничко чедо на своите родители. Двамата с Иулиан се венчали. След брачния пир, когато въвели младоженеца и булката в спалнята и те останали сами, девицата усетила необикновено благоухание, сякаш от градина с лилии, рози и други благоуханни цветя. Учудена, тя казала на младоженеца:

- Какво е това, господарю мой? Сега е зима, а аз усещам благоухание на цветя, сякаш е пролет и изпитвам такава наслада, че за нищо друго не искам да мисля.

Тогава блаженият Иулиан казал:

- Благоуханието, което усещаш, не е обикновено, то иде от Христа, Който обича чистотата и дарява вечен живот на ония, които запазят девството си. И тъй, ако искаш да спазим Христовите заповеди и да угодим на Господа, възлюби Го с цялата си душа и да останем заради Него в непорочно целомъдрие. Ще бъдем Негови избрани съдове в настоящия век, за да се възцарим с Него в бъдещия и никога не ще се разделим.

Блажената невеста му отвърнала:

- Има ли нещо по-важно от спасението, което, ако запазим целомъдрието си, ще получим, заедно с живот вечен? Вярвам ти и ще живея с теб в целомъдрено девство до кончината си, за

да получи наградата от Христа, Моя Господ.

Щом казала това, блаженият Иулиан паднал ничком на земята, поклонил се на Бога и издигнал глас към Него:

- Утвърди, Господи, Твоето дело в нас!

Като видяла, че съпругът ѝ се моли, и Василиса започнала да се моли. Тогава внезапно се разтърсил подът на спалнята и в нея засияла такава необикновена светлина, че свещите, които горели вътре, помръкнали пред небесните лъчи. И се открило велико божествено видение: от едната страна се виждал Царят на славата, Христос, с безчислено множество девственици, а от другата - Пречистата Владичица, Богородица, със сонм от девици. От двете страни долитали небесни песнопения, изпълнени с неизказана сладост, каквито човешко ухо не е чувало.

Двама сияйни мъже със златни пояси се приближили до Иулиан и Василиса, вдигнали ги от земята и им посочили върху одъра една голяма и прекрасна книга. Близко до нея стояли четирима почтени и благообразни старци със златни чаши в ръка, от които излизало чудно благоухание и то изпълвало стаята. Тогава един от старците казал:

- Чашите символизират вашето съвършенство. Вие сте блажени, защото като победихте временните утешения на този живот, се устремихте към вечния, който е непостижим за човешкия ум. Иулиане, прочети какво е написано в книгата на живота!

Тогава свети Иулиан погледнал в книгата и видял името си и името на съпругата си. Със златни букви било написано: "Иулиан, който се отрече от света от любов към Мен, ще бъде причислен към ония, "които се не оскверниха с жени". За своята чистота и непорочно целомъдрие Василиса ще бъде

причислена към лика на девите, които съпровождат Истинната Дева Мария, Моята Пречиста Майка.”

Щом прочел тези думи, книгата се затворила и присъстващите светозарни мъже и деви в един глас възкликнали: “Амин!”

Старецът отново се обърнал към Иулиан и Василиса и казал:

- В книгата, която виждате, са записани чистите, трезвите, правдиво говорещите, милосърдните, смирените, кротките, ония, които имат нелицемерна любов, претърпелите всевъзможни тежки изпитания, скърби и бедствия; хора, които така са обикнали Христа, че заради любовта към Него са оставили и баща, и майка, и жена, и чада, и имот, и богатство, като не са се побояли и живота си да отдадат за Господа. Към техния лик сега сте присъединени и вие.

Щом почтеният старец изрекъл това, божественото видение свършило и блажените съпрузи, изпълнени с необикновена радост, прекарали остатъка от нощта в псалмопение. Когато настъпил денят, родителите, роднините и всички поканени на сватбата гости продължавали да пируват, празнувайки плътското съчетание на младоженците, без да подозират за чудното им духовно съчетание. Така Иулиан и Василиса заживели заедно в съвършена чистота и целомъдрие, пазейки цвета на непорочното си девство. Те обаче криели тайната си от другите, тъй че за девствения им живот не знаел никой, даже родителите и близките им, докато Сам Господ не я разкрил за полза на мнозина.

Не минало много време от бракосъчетанието на Иулиан и Василиса и родителите им починали, като им оставили голямо наследство. Щом получили свобода за духовен живот, те намислили да помогнат за спасението и на други хора. Ето защо построили два манастира - един мъжки и един женски,

разделили се и се постригали - той в мъжкия, тя в женския манастир. Събрали желаещи да служат на Бога и поели ръководството над тях.

В обителта на свети Иулиан живеели до десет хиляди братя, които усърдно служели на Бога, понеже Господ му дал такава благодат, че от всички страни се стичали при него хора, които искали да спасяват душите си. Като оставяли дом, жена, родители, близки, имот и мирски радости, те му връчвали душите си, за да ги заведе в небесното царство. И света Василиса събрала в манастира си около хиляда чисти девици и ги направила Христови невесты, както и множество жени. И в двата манастира, като в две райски градини, процъфтявала ангелската чистота и девството тържествувало над сладострастния бяс на нечистотата.

Време е обаче да разкажем за кончината на светците, как заедно с чадата, събрани в Бога, преминали в небесните селения, издигайки глас към Христа: ето мен и децата, които ми даде Господ.

По времето на нечестивите императори Диоклетиан и Максимиан срещу християните започнало голямо гонение, което преминавало от една страна в друга, подлагайки на изпитание Църквата Христова, и се приближавало към страната, в която живеели свети Иулиан и Василиса. Мнозина от вярващите се смутили и уплашили. Блажените Иулиан и Василиса, в пост и молитва, със сълзи на очи молили Бог да укрепи вярващите в Него и събраните от тях монаси и монахини, като ги запази от падение и погребел, за да влязат всички в Небесното отечество. Господ чул молитвата и във видение се явил на света Василиса. Казал, че ѝ предстои скоро да отиде във вечния покой, но преди нея ще напуснат живота всички свети девици, които били оставени на грижите ѝ, за да не отпадне от вярата нито една от тях поради страх от

мъчения и да не бъде изключена от лика на светиите. Затова Василиса ще остане на земята още половин година, докато всичките свети девици, които са ѝ поверени, не преминат при Бога. След смъртта ѝ нейният духовен брат Иулиан с мнозина от братята ще извърши мъченически подвиг и като победи с мъжеството си врага, ще напусне този живот, за да получи двоен венец за целомъдрие и мъченичество в радостта на Своя Господ. Така и станало. За половин година смъртта взела девиците, събрани от света Василиса, и те влезли в небесния чертог на своя безсмъртен Жених. Останала само Василиса. Не след дълго те ѝ се явили насън, облечени в светли царски одежди, и казали:

- Чакаме те, майко наша, за да се поклоним заедно на нашия Цар и Господ. Ела да ни предадеш на Христа, за Когото ни обручи!

Щом се събудила, преподобната Василиса се зарадвала много, че всичките събрани от нея девици влезли в радостта на Своя Господ, а и че за нея също била приготвена небесна обител. Тя разказала това на своя духовен брат, свети Иулиан, а след няколко дни по време на усърдна молитва предала духа си в ръцете на своя безсмъртен Жених - Бога. Преподобният Иулиан погребал с подobaваща почит святото ѝ тяло.

Скоро след това за управител на тези земи пристигнал Маркиан заедно с жена си и сина си и започнал яростно да преследва християните, като ги предавал на изтезания и смърт. Той научил, че Иулиан е човек от знатен произход и вярва в Христа и че с него живеят и изповядват вярата множество братя. Изпратил видни граждани да го убедят да принесе жертви на идолите, както бил наредил императорът. По това време от градовете наоколо в обителта на преподобния Иулиан се събрали множество свещеници, дякони, клирици, както и епископи, и всички те от пламенна

любов към Господа, били готови да се предадат на мъченическа смърт. Когато дошли пратениците на Маркиан, събраните им отвърнали, че имат един Цар - пребиваващия на небето Господ Иисус Христос - и Той заповядва да не се покланят на идоли и на бесовете, които се крият в тях, а само на Единия Истински Бог. И че те се подчиняват на Христа и са готови в същия час да умрат за Него. Пратениците се върнали при управителя и му донесли каквото били чули. Маркиан се разгневил и изпратил един отряд войници да доведе преподобния Иулиан, а манастирът заедно с хората в него да бъдат изгорени. И тъй, отвели блажения и вързан го хвърлили в тъмница, а братята, които се намирали в манастира, около десет хиляди души, заедно с епископите и клириците, изгорели в него като благоуханна жертва Богу. И дълго след това на неговото място се носели сладкогласните песнопения на голям хор в часовете, когато обикновено се извършвала Божествената служба - първи, трети, шести и девети. На мястото ставали множество изцеления от различни болести - и тези болни се удостоявали да чуят песнопенията.

На утрото свети Иулиан бил заведен на съд пред Маркиан. Дълго убеждавали светеца ту с хитрост и благост, ту под страх от наказания, но той останал непреклонен и пред заплахите, и пред увещанията. Тогава започнали да го бият безмилостно с пръчки. Докато го изтезавали така, една от пръчките се счупила и парченце от нея попаднало в окото на един роднина на управителя и го наранило, поради което управителят изпаднал в още по-голяма ярост. Светият страдалец му казал:

- Чуй ме, Маркиане, заповядай на твоите най-опитни жреци да се съберат и нека призоват своите богове и богини и да ги молят да изцелят роднината ти. Ако не могат да го направят, аз с името на Моя Господ Иисус Христос не само ще му върна изгубеното телесно око, но и ще направя така, че очите на ума му да виждат истината.

Управителят се съгласил, събрал жреците, заповядал им да отидат в най-близкия идолски храм, да принесат жертви и да молят боговете и богините да излекуват окото на пострадалия. Жреците отишли и изпълнили каквото им било наредено, но след като принесли множество жертви, чули от боговете си следното:

- Оставете ни, защото сме предадени на вечен огън и се намираме в тъма. Как можем да дадем зрение на слепия, когато самите ние не виждаме нищо? А молитвата на Иулиан към Всевишния Бог е толкова силна, че откакто го мъчите, нашите мъки в геената станаха сто пъти по-тежки.

След тези думи всички идоли, които наброявали към петдесетина, паднали и се разсипали на прах.

Управителят започнал да крещи срещу свети Иулиан:

- Магьосник! С твоите силни магии ти съкруши даже нашите богове! Но да видим дали ще върнеш зрението на ослепелия, както обеща.

И заповядал да облеят с нечистотии голия мъченик, за да отстъпи от него, както казвал Маркиан, силата му да омагьосва и да прави чудеса. Но смрадта от нечистотиите внезапно се превърнала в удивително благоухание, което изпълнило всичко наоколо, тъй че всички били стъписани от изумление. Свети Иулиан прекръстил окото на ранения, призовал името на Господа и болният в същия миг оздравял, а окото започнало да вижда както преди. Заслепеният от злоба Маркиан приписал изцелението на магия, а не на Христовата сила, но изцеленият гръмко се провикнал:

- Наистина Иисус Христос е Истинският Бог и Него единствен трябва да почитаме и Нему да се покланяме.

Тогава управителят заповядал да отсекаат главата на

изцеления, който, като прозрял телесно и духовно, получил кръщение в собствената си кръв и се удостоил да съзерцава духом невидимия Бог.

Нечестивият мъчител заповядал да оковат ръцете и краката на свети Иулиан с тежки окови и така да го развеждат из града за всеобщо поругание, като го подлагат на различни мъчения по улиците. По време на мъченията и поруганието един глашатай викал:

- Ето какво очаква ония, които не се покланят на боговете и презират царските заповеди!

Когато мъчителите и светецът стигнали до къщата, където се обучавал единственият син на управителя на име Келсий, момчето видяло светеца и казало на другарите си, че вижда нещо удивително. Те взели да го разпитват, а Келсий рекъл:

- Виждам множество лъчезарни юноши да обкръжават осъдения християнин: едни му помагат и му служат, други държат на главата му такъв блестящ венец, че сиянието му превъзхожда слънчевата светлина. Струва ми се, че е хубаво да вярваш и да служиш на такъв Бог, Който така пази ония, които Му служат и ги украсява с подобна слава. Повярвайте ми, приятели, че и аз искам да му служа, ако Богът на този християнин благоволи да стане мой Бог!

С тези думи Келсий захвърлил книгите и красивата одежда, като оставил на света онова, което му принадлежи, и побързал да настигне светеца. Паднал в нозете му и възкликнал:

- Тебе искам за свой втори баща. От нечестивия Маркиан, мой баща по плът, враг на праведниците и мъчител, се отричам. Присъединявам се към тебе и искам да страдам като тебе за Господа Христа, моя Спасител, Когото досега не познавах!

Войниците, които измъчвали Иулиан, останали поразени. Целият град се стекъл на необичайното зрелище и се чудел как синът на управителя прегръща мъченика и целува раните му.

Момчето казало на народа:

- Да знаете, че аз съм син на управителя. Досега заедно с моя нечестив баща преследвах невинните светци. Постъпвах така по неведение. Сега, като познах Бога и бях познат от Него, се отричам от лъжливите богове, отричам се от баща си и майка си и презирам богатството си. Изповядвам Христа, вярвам в Него и заявявам, че съм последовател на блажения Иулиан. Защо се бавите, слуги и войници? Вървете и кажете на родителите ми, че познах Истинския Бог и искам да бъда с Неговия верен служител.

Щом донесли на родителите му неочаквана вест, те изпаднали в дълбока скръб и веднага изпратили да вземат момчето от Иулиан и да го доведат вкъщи. Но Бог, Който пази младенците, направил така, че никой не можел да се докосне до него. Който го докосвал, усещал силна болка в ръката и рамото, затова не се осмелявали да го вземат от мъченика. Като разбрал това, управителят заповядал да му доведат и двамата и казал на блажения Иулиан:

- Ти се стараеш с хитрост да ме лишиш от надеждата ми и прелъстяваш с коварните си приказки едно неукрепнало сърце, изкоренявайки от него любовта към родителите!

Докато говорел, нахълтала майката на Келсий с тълпа роднини от двата пола. Скубела си косите, раздрала си одеждата на гърдите и виковете ѝ били толкова ужасяващи, че управителят също си раздрал дрехата и казал на мъченика:

- Жестокосърдечни Иулиане, виж мъченията на родителите,

риданията на близките и освободи невинното дете от действието на твоята магьосническа сила! Дай ни единствения ни син и върни наследника и господаря на нашия дом. Тогава и аз ще помоля царете да ти простят вината и ще бъдеш пуснат невредим на свобода.

Свети Иулиан отвърнал:

- Нямам нужда от твоята помощ и не търся прошка от царете ти, но само моля Господ Иисус Христос да ни причисли заедно с агнеца, роден от вълча утроба, и с всички вярващи, към лика на изгорените, когато завършим мъченическия си подвиг. Пред теб се намира онзи, който е роден по плът от теб, а сега се роди духом, като повярва с мен в Христа. Той не е малък, нека сам ти отговори, нека той се смили над майчините сълзи и пожали гърдите, от които е сукал.

Тогава благородният и благоразумен юноша казал:

- На тръна цъфти шипков цвят, но нито той губи благоуханието си от това, че е произлязъл от трън, нито тръните, на които разцъфва, се лишават от острите си бодли. И тъй, родители мои, вие, по вашия обичай, продължавайте, както тръните, да мъчите невинните, но мен оставете да разпръсквам благоухание за вярващите, както шипковият цвят. Нека ви се подчиняват тия, които се намират на пътя на погибелта, а след мен да тръгнат онези, които се стремят да преминат от царството на мрака в царството на светлината. Заради Господа Иисус Христос се отричам от вас, родители. Вие, заради почитта към боговете, мъчете сина си, защото чрез временната смърт искам да вляза във вечния живот. Не мога да бъда за вас добър, а за себе си лош и любовта към вас не ще поставя над вечната радост. Защо се бавиш, татко? Постъпи с мен тъй, както е постъпил със сина си Авраам! Вземи меч и принеси мен, сина си, в жертва за Христа. Ако естествената родителска любов ти пречи да го направиш,

тогава ме дай на най-жестоките мъчители, за да мога да страдам за моя Господ, Иисус Христос. Не ридайте и не плачете напразно, защото това не ще ме застави да променя изповеданието си.

Като чул, управителят заповядал да отведат Иулиан и Келсий в смрадната и мрачна тъмница, но щом влезли вътре, тъмнината се превърнала в светлина и смрадта - в благоухание. Двадесетте войници, които видели това, повярвали в Христа, но понеже блаженият Иулиан не бил презвитер и не могъл да ги кръсти, се изпълнил с печал. Но Бог, Който изпълнява желанията на ония, които Му се боят, им изпратил презвитер.

В града живеел един твърде знатен човек, когото царете Диоклетиан и Максимиан много уважавали, като роднина на Карин, един от предишните императори. Той и цялото му семейство изповядвали християнската вяра. Когато двамата със съпругата му се споминали във вяра и благочестие, оставили седмина сина, които макар и да били млади на възраст, имали зрял ум. От уважение към родителите царете им разрешили да изповядват бащината вяра и безбоязнено да прославят своя Христа. Те имали свой презвитер, който се казвал Антоний и чрез когото се сподобявали със светите Тайнства. Именно на тях в специално откровение Бог заповядал да отидат заедно със своя презвитер в тъмницата и да посетят Иулиан и Келсий. През нощта, когато тръгнали за там, ги предвождал ангел, който щом докоснал вратата на тъмницата, тя се отворила. Влезли вътре, целунали светите затворници и застанали с тях на молитва. Презвитерът кръстил блажения отрок Келсий, сина на управителя, и двадесетте войници, а у седемте братя пламнало желание да споделят страданията им за Христа и решили да останат с тях. Като научил, игемонът се учудил как тия, на които царете били разрешили да изповядват свободно християнската вяра,

сами пожелали вериги и мъчения. Той поканил братята при себе си и дълго ги увещавал да си идат вкъщи и да славят своя Христа, както им е угодно, щом като царете са им разрешили. Но те се стремили към веригите и затвора и не искали свобода.

- Не подобава за царски венец - казали те - злато, което не е претопено и пречистено в огън. Тъй и ние няма да бъдем достойни за Христа, ако вярата ни в Него не бъде изпитана като злато. Не струва много дървото, украсено с листа, но без плод. Така и ние не ще бъдем благоугодни на нашия Христос, ако не Му принесем прекрасните плодове на нашата вяра.

Тогава управителят заповядал да изпълнят желанието им и обещал да донесе за тях на царя.

И така, блажените отроци се върнали не у дома си, а в тъмницата, при светите Иулиан, Келсий и двадесетте войници, а с тях останал и презвитерът Антоний. Маркиан изпратил донесение за Иулиан, за сина си Келсий, за войниците и за седемте братя. Не след дълго от царете дошла заповед да бъдат изгорени всички, които останат непреклонни. Ако чрез магиите си останели невредими от действието на огъня, то управителят да ги умъртви както намери за добре. Щом получил заповедта, той заповядал да устроят съдилище на градския площад и пред насъбрания народ наредил да му доведат свети Иулиан и останалите с него.

Започнал да ги увещава да се поклонят на идолите, като се позовавал на царската заповед, че ако не се покаят, ще ги накаже със смърт. Но те дръзновено отстоявали правата вяра, като казвали, че небесният Цар е отредил вечна гибел за неразкаяните идолопоклонници. Доста време изтекло, докато се препирали така.

Междувременно покрай съдилището минала погребална процесия. Като видял мъртвеца, Маркиан заповядал да го

донесат и положат пред него. Народът недоумявал какво е намислил. А той рекъл на свети Иулиан:

- Казват, че преди да бъде разпнат, Вашият учител Христос възкресявал мъртви. Възкресете и вие този мъртвец, както е правил Той, и тогава ще стане ясно дали наистина е Бог.

В отговор свети Иулиан му отвърнал:

- Каква полза за слепия, когато му кажат, че изгрява слънцето?

- Остави тези приказки и ако ти и Твоят Бог имате сила, възкреси мъртвия, както ти казах.

- Макар че сте недостойни за такова чудо от Господа поради неверието си, но дойде време да се яви Неговата Божествена сила, за да видите и разберете, че Бог може да прави чудеса. Вярвам, че Господ ще ми изпрати всичко, което поискам от Него с вяра, и няма да ме посрами пред вас.

Като казал това, свети Иулиан въздигнал очи и сърце към небето и започнал да се моли на всеослушание, а лицето му сияло от светлина.

И се молел тъй:

- Господи Иисусе Христе, Истинни Сине Божий, Ти, Който си роден от Отца преди вековете, а когато се изпълни положеното време, прие човешка плът безсеменно от Пречистата Дева Мария, погледни сега от небесната висота, за да засрамиш враговете си и да укрепиш вярващите в Теб! Чуй ме от Твоя небесен престол и възкреси мъртвия, за да не погинат духом живите, а мъртвите да оживеят духом, като видят Твоето всемогъщество.

Тъй се молил той още известно време, а после се обърнал към умрелия и казал:

- На теб говоря, суха земя, в името на Този, Който възкреси четиридневния Лазар: възкресни и се изправи на нозете си.

Щом светец изрекъл това, мъртвият в същия миг оживял и станал, а народът изпаднал в ужас. Възкръсналият гръмко се провикнал:

- О, колко всемогъщи са молитвите на Божия раб и неговото непорочно девство! Защото къде ме носеха и откъде бях върнат?

Управителят Маркиан следил с внимание ставащото и се чудел, но понеже бесът заслепявал очите му, той не виждал в това действието на Христовата сила, а приписвал всичко на магьосничество. За да се подиграе, попитал възкръсналия:

- Откъде се върна?

И той започнал да му разказва подробно:

- Бях в ръцете на непознати за мен етиопци с исполински ръст, страшни на вид, с огнени очи, лъвски зъби, с орлови нокти, от които явно не можех да очаквам пощада. Те ме влачеха с радост към ада, но когато бях вече до входа на пропастта, етиопците спряха да чакат тялото ми, което като взето от земята, трябваше да бъде предадено на земята. Изведнъж обаче в ада настана смут и от Божия престол се чу глас:

- Заради Моя възлюбен Иулиан нека тази душа да се върне в тялото си!

И веднага дойдоха двама, облечени в бели ризи, взеха ме от ръцете на нечистите и ме върнаха на този свят, за да мога чрез този, който ме възкреси, да позная след смъртта Истинния Бог, Когото, докато бях жив, отричах.

Като чул това, управителят се смутил и не знаел какво да

предприеме. После обаче, понеже се опасявал от безредици сред народа, заповядал да отведат в тъмницата възкръсналия заедно със свети Иулиан и останалите светци и да запечатат тъмничната врата с печата от пръстена му. В тъмницата свети Иулиан казал на блажения Антоний презвитер да кръсти възкръсналия и той получил в свето кръщение името Анастасий, което в превод от гръцки ще рече - възкръснал.

На утрото Маркиан заповядал да приготвят тридесет и една бъчви, колкото били светите мъченици, да ги напълнят до половината със смола и сяра и да натрупат дърва и съчки за изгарянето на светците. Щом приготвили всичко, извели свързани Христовите страдалци, като Иулиан и Келсий били вързани заедно. Мнозина от народа започнали да проливат сълзи и да жалят, че толкова млади и прекрасни хора отиват на смърт, без да са виновни в нещо. Свети Иулиан им рекъл:

- Не пречете златото да мине през огъня, за да стане още по-чисто!

Понеже не искал да гледа как ще бъде изгорен синът му, за когото сърцето му страдало, управителят оставил заместника си да приведе в изпълнение царската заповед и се отдалечил, изпълнен с печал. Светците влезли в бъчвите със смола. Около тях натрупали дърва, боклуци и съчки и ги запалили. Пламъкът се издигнал на тридесет лакти височина, но светците стоели сред огъня, пеели и славели Бога. Когато изгорели бъчвите и огънят угаснал, се оказало, че те останали живи и невредими, а лицата им сияели от радост. Народът, като видял това, бил поразен, а щом донесли на управителя, той побързал да се убеди със собствените си очи и изпаднал в недоумение. Обаче пак заповядал да ги отведат в тъмницата, където побързала да отиде жена му, майката на Келсий, щом разбрала, че синът ѝ останал жив и невредим. Щом го видяла, тя повярвала в Христа и презвитерът Антоний я кръстил.

Получила името Марионила. Като разбрал, че жена му приела християнско кръщение, Маркиан затворил и нея в тъмницата. После осъдил двадесетте войници и седемте братя да бъдат посечени с меч. Иулиан, Келсий, презвитера Антоний, Анастасий и жена си Марионила решил да съди отново и ги оставил в окови.

Когато дошъл денят да бъдат съдени, те се престорили, че ще се подчинят на волята на царя и на съвета на управителя и че искат да се поклонят на идолите. Ето защо ги повели с радост към идолския храм. Щом шествието се приближило, свети Иулиан се обърнал с молитва към Бога, тутакси храмът се срутил и затрупал намиращите се в него жреци и около хиляда души. Земята под храма се пропукала, огън излязъл от пукнатините и погълнал езичниците, които били наоколо. Отново върнали светиите в тъмницата, където по време на молитва им се явили в слава огромно множество мъченици, пострадали преди тях. Те били облечени в бели дрехи и пеели небесни песнопения. Сред тях били двадесетте войници и седмината братя, които били посечени с меч. Явила им се и света Василиса с lika от свети деви и известила свети Иулиан, че той скоро ще извърши подвиг с другарите си, ще завърши живота си и тържествено ще влезе в небесните селения.

- Пред теб е отворено Царството небесно и нашият Господ Иисус Христос ще те вземе при Себе си, както и тия, които са с теб. Ще излязат да ви посрещнат тържествено ликовете на патриарси, пророци, апостоли и мъченици и вие навеки ще бъдете с тях.

Щом казала това, станала невидима. С нея си отишли и всички останали светци, като оставили затворниците в неизказана радост и душевно веселие.

Мъчителят отново ги извел на съд и ги предал на различни мъчения. Най-напред заповядал да увият пръстите на ръцете и

краката им с прежда, натопена в масло и да я запалят. Преждата изгоряла, без да им навреди. После заповядал да одерат кожата от главите на свети Иулиан и Келсий, а на блажения презвитер Антоний и на Анастасий да избодат очите. Когато понечили да измъчват света Марионила, ръцете на палачите станали като безчувствени и те не посмели да я докоснат. После хвърлили светците за храна на диви зверове, но и от тях ги запазила Божията сила, която заградила устата на животните. Накрая управителят заповядал да съберат от всички тъмници престъпниците, осъдени на смърт, с които да бъдат убити и светите мъченици. Щом ги довели, заповядал да убият всички, без да пощади сина и съпругата си. Тъй светите мъченици загинали от меч заедно с престъпниците. Щом ги посекли, започнало земетресение, което разрушило една трета от зданията в града и не оцеляло нито едно място, където се намирал идол. Земетресението било съпроводено с град, падали мълнии, разразили се гръмотевици и в бурята загинали немалко езичници. Маркиан щял да умре от страх. Не след дълго се разболял и умрял - от червеите, които се образували в тялото му и го разяли.

През нощта, след убийството на светците, дошли свещеници и благочестиви мъже, за да вземат телата на мъчениците. Но тъй като светите тела се намирали сред множество други трупове, не могли да ги разпознаят. Тогава те коленичили и започнали да се молят. И им се явили душите на светците в образ на девици, като всяка душа застанала до собственото си тяло. Тогава взели телата и ги погребали в храма, под олтара. Бог, Който прославя Своите светии, заповядал на мястото, където били погребани телата им, да бликне извор с животворна и целебна вода, която изцелявала всякакви болести заради молитвите на светиите и по благодатта на нашия Господ Иисус Христос, на Когото слава во веки. Амин.

Тропарь мученику Иулиану Египетскому и иже с ним

глас 1

Свѣтлыя по́стничества по́двиги,/ ра́дуясь, понёсл еси́,
Иули́ане Богоблаже́нне, с преподо́бною Васи́лссою,/ и
страда́ния до́блественно претерпе́л еси́/ с честны́ми тво́ими
сосстрада́льцы,/ с ни́миже моли́ Христа́ Бо́га// спаст́ся душáм
на́шим.

Перевод: Светлые постничества подвиги, радуясь, нес ты,
Иулиан Богоблаженный, с преподобной Василиссой, и
мученичество доблестно претерпел ты вместе с
почитаемыми мучениками, пострадавшими с тобой, с ними
же моли Христа Бога о спасении душ наших.

Кондак мученику Иулиану Египетскому и иже с ним

глас 8

Иже в преподо́бных и му́ченицех/ пресла́внаго Иули́ана и
сподви́жников его́/ любóвию пáмьть почита́ем днесъ,/ я́ко
просла́вивших Го́спода Божéственными дéлы/ и просла́вленных
Го́сподом Божéственными чудесы́,/ ихже пéсньми увенча́им,
зову́ще:// ра́дуйтесь, во́ини Христóвы непобед́имии.

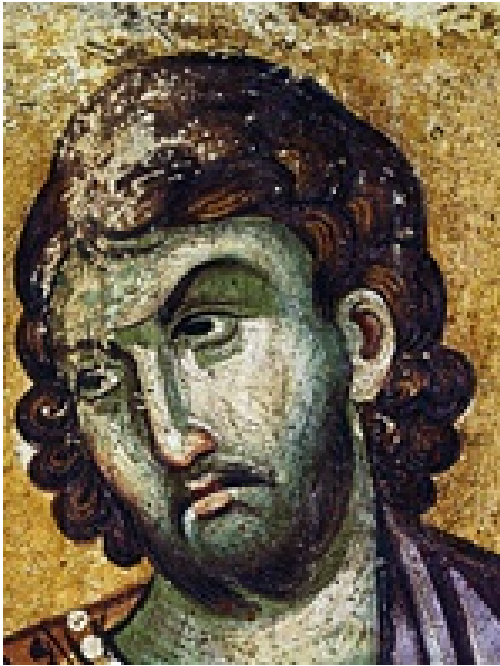
Перевод: Преподобного и мученика преславного Иулиана
и сподвижников его с любовью память почитаем сегодня, как
прославивших Господа святыми делами и прославленных
Господом Божественными чудесами, их же молитвенными
песнопениями увенчаем, взывая: «Радуйтесь, воины
Христовы непобедимые».

**В памет на преподобна Домника († ок. 474
г.)**

Като езичница, заедно с още четири девизи, света Домника пристигнала от Картаген в Цариград по времето на император Теодосий Велики. Тя горела от силно желание да приеме християнството и да живее по правилата на чистата небесна вяра. Цариградският архиепископ свети Нектарий получил за нея специално откровение. Затова, след като я приел, не само я сподобил със свето Кръщение, но я направил и диакониса. Император Лъв ѝ подарил земя извън града. Там света Домника основала манастир в чест на свети Захарий, събрала около себе си девизи и заживели, подвижавайки се в пост. Извършила немалко чудеса: спасила мореплаватели, застрашени от морска буря, като изляла в морето масло, благословила и вълнението спряло. Имала и дар на пророчество, защото предсказала кончината на царя. Веднъж видяла как слязъл ангел от небето и осветил водата, получавала и други откровения за Божествените тайни. Светицата починала в мир в дълбока старост, като доживяла възкачването на трона на Лъв и Зенон и предсказала времето на своето отшествие при Господа.

**В памет на светия свещеномъченик
Картерий († 304 г.)**

Свети Картерий живял по времето на Диоклетиан и бил свещеник и учител на Христовата вяра в Кесария Кападокийска при прокуратора Урван. Той построил Божий храм, събрал многобройно паство, което поучавал да почита Христа с Отца и Светия Дух, като Един Истинен Бог. Срещу ревностния Христов служител бил изпратен донос до прокуратора. Тогава блаженият се скрил, за да избегне преследването. Но му се

явил Господ и му казал:

- Иди, Картерий, и се яви пред прокуратора. Аз ще бъда с теб. Ти трябва да пострадаш много заради Името Ми и чрез теб мнозина ще повярват и ще се спасят.

Светецът се изпълнил с голяма радост, благодарил на Господа и съобщил на управника за своето местонахождение, след което бил затворен в тъмница. Когато извели свети Картерий, прокураторът му заповядал да принесе жертва на Серапис. По молитвата на светеца идолът на лъжливия бог паднал на земята. Тогава прокураторът заповядал шестнадесет войници да бият с пръчки Христовия изповедник, а други четирима слуги го проснали на земята. После мъчителите го закачили на едно дърво, изрязали с бръснач ноктите на ръцете и краката му и с железни куки драли тялото му.

Ангел Господен се явил на светия мъченик и облекчил страданията му, и така Христовият воин се запазил невредим от тежките изтезания.

Свалили го от дървото и по заповед на мъчителя приковали ходилата му към железни пръти, поставили върху гърдите му

нажежен палешник, сложили го да седне върху нажежен железен стол и с нажежените железни пръти опъвали нозете му. После пак хвърлили блажения страдалец в тъмницата.

Вечерта Господ Иисус Христос се явил на Своя доблестен мъченик, свалил му оковите и го извел от тъмницата. Тогава мнозина, като видели светия мъченик изцелен от раните, които му били нанесли гонителите, приели свето Кръщение и получили изцеление от болестите, от които страдали.

Мъчителите го хванали отново и го подложили на нови изтезания: окачили на ръцете и краката му тежки камъни, а палачите го били по корема, горили с огън, поливали със сяра и смола зейналите му рани, надянали на главата му нажежен до бяло шлем. Накрая го хвърлили в огън. С благодарствени песни към Господа свети Картерий излязъл невредим от пламъците.

Тогава един евреин, който присъствувал на мъченията, изпаднал в ярост, сграбчил едно копие и нанесъл смъртоносен удар в ребрата на светия мъченик. От раната изтекла толкова вода, че заляла огъня. Сетне потекла кръв и Христовият страдалец предал на Бога своята свята душа.

В памет на преподобния Илия Пустинник († 371 г.)

Преподобният Илия встъпил съвсем млад в монашеското поприще и прекарал седемдесет и пет години в пълно уединение в една отдалечена сурова пустиня близо до Антиной Тивейски. Не могат да се опишат с думи великите подвизи, които извършил на върха на дивата пустинна планина, от която никога не слизал в населено място. До него се стигало по тясна пътечка между остри камънаци, по която трудно минавал човешки крак.

Усърдните посетители го намирали седнал под каменен навес на пещера, в чийто сумрак трудно се различавал силуетът на пустинника. Бил на повече от сто и десет години и целият се тресял от старост. Отците пустинници казвали, че никой от тях не помни кога преподобният Илия е дошъл в планината.

На стари години ядял сутрин и вечер по три малки късчета хляб и по три солени маслини. Като млад приемал храна веднъж седмично. Ония, които идвали при него за назидание, поучавал тъй: “Не се оставяйте да ви командува сатаната. Има три проявления на дяволската сила, които въвличат монасите в грехопадение. Първото е забравата, второто - леността, третото - похотта. Когато забравата налегне монаха, се ражда леност, а от нея произтичат похотите, а чрез похотта човекът пада. Ако монахът внимава и има страх Божий, той не се лени, нито има лоши желания, затуй сатаната е безсилен против него, не може да вкара такъв човек в грях и с Божиата благодат той се спасява.”

Преподобният Илия, който бил образец за истински монашески живот, се преставил на Господа в дълбока старост.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}